

- **TURISTIČKO PUTOVANJE** sastoji se od prijevoza i boravka te od svih ostalih aktivnosti turista od trenutka polaska do trenutka povratka s putovanja

Turist i turizam

(plan ploče)

-
- posjetitelje dijelimo na **izletnike** i **turiste**
 - **IZLETNICI** – osobe koje posjećuju neko mjesto **kraće od 24 sata** i **ne ostvaruju noćenje**
 - **izlet** – putovanje koje traje **kraće od 24 sata** i **ne uključuje noćenje**
 - **TURIST** – osoba koja putuje izvan svoje sredine na razdoblje **kraće od 1 god.** i čija glavna svrha putovanja **nije vezana za obavljanje neke djelatnosti** (*već odmor i razonodu*)
 - **kriteriji definiranja pojmova turist/turizam:**
 - **prostorna** (*putovanje*) i **vremenska** (*dulje od 24 sata, kraće od 1 god.*) komponenta
 - **obilježja** i **svrha** putovanja
 - **turisti nisu:** aktivni pripadnici oružanih snaga, putnici na svakodnevnom putovanjima (posao, škola...), migranti, putnici u tranzitu, radnici na privremenom radu, nomadi...

Obilježja turističkog putovanja *(plan ploče)*

- osoba **svojevoljno** napušta mjesto prebivališta
- putuje u svoje **slobodno vrijeme**
- **ne obavlja nikakvu djelatnost** u mjestu u koje dolazi
- **putovanje je dvosmjerno** – turist se uvijek vraća u mjesto svoga stalnog boravka
- **svrha turističkog putovanja** može biti odmor, sport i rekreacija, zdravstveni razlozi, posjet prijateljima i rodbini, studijsko putovanje, hodočašće i dr.
- **TURISTIČKO PUTOVANJE** sastoji se od **prijevoza** i **boravka** te od svih ostalih aktivnosti turista od **trenutka polaska do trenutka povratka** s putovanja

Ponovimo

- Koja je razlika između turista i izletnika?
- Tko je turist?
- Koga **ne smatramo** turistom?
- Objasni prostornu i vremensku komponentu turizma.
- Objasni izjavu „*svaki putnik nije turist, ali je svaki turist putnik*”.
- Što uključuje turističko putovanje?
- Koje su obilježja turističkog putovanja?
- Koja je svrha turističkog putovanja?
- Koja je razlika između turističkog putovanja i izleta?

Turizam – **definicija** *(WTO – Svjetska turistička organizacija)*

- turizam obuhvaća **sve aktivnosti** osoba na **putovanju i prilikom boravka** u mjestu izvan njihova prebivališta u razdoblju **ne duljem od 1 god**, a u **svrhu odmora**
- **obilježja turizma:**
 - putovanje osoba i njihov boravak u različitim destinacijama
 - aktivnosti u destinaciji
 - turizam potiče one aktivnosti koje su različite od uobičajenih aktivnosti domaćeg stanovništva
 - putovanje ima privremen i kratkoročan karakter
- definicija **isključuje** vojsku, diplomate, pogranične radnike i tranzitne putnike

Komponente turizma

- 2 osnovne komponente turizma
 - **statična** – turističko odredište, tj. boravak u destinaciji
 - **dinamična** – putovanje koje se mora poduzeti da bi se došlo do destinacije

Vrste i oblici turizma

- vrste turizma prema WTO (*Svjetska turistička organizacija*):
 - **domaći** – domaći turisti putuju unutar svoje zemlje (npr. hrvatski turisti unutar Hrvatske)
 - **receptivni** ili **ulazni** – strani turisti dolaze u neku zemlju (npr. njemački turisti u Hrvatskoj)
 - **emitivni** ili **izlazni** – domaći turisti odlaze izvan svoje zemlje (npr. hrvatski turisti u Njemačkoj)
 - **interni** (**unutrašnji**) – promet domaćih i stranih turista u Hrvatskoj
 - **nacionalni** – domaći i emitivni turizam zajedno
 - **međunarodni** – kombinacija emitivnog i receptivnog turizma
 - **intraregionalni** – putovanje unutar regije (npr. Europljana u Europi)
 - **interregionalni** – putovanje izvan regije (npr. Europljana u SAD)

Kriteriji podjele turizma

- prema **trajanju** turističkog boravka
 - izletnički, vikend-turizam, boravišni turizam, kratka i duga turistička putovanja
- prema **prostoru** na kojem se događa turizam
 - urbani i ruralni turizam
- prema **dobnoj strukturi** turizma
 - dječji, omladinski, obiteljski, turizam „treće dobi”
- prema **godišnjem dobu**
 - ljetni i zimski
- prema **intenzitetu korištenja privatnih kapaciteta**
 - predsezonski, sezonski, postsezonski i izvansezonski
- u teoriji i praksi je česta podjela na **masovni** i **alternativni** (održivi)

Specifični oblici turizma

- specifični oblici turizma su uvjetovani **određenim turističkim motivom** koji taj oblik turizma zadovoljava
- 2 skupine specifičnih oblika turizma:
 - zasnovan na **prirodnim resursima**
 - zdravstveni, sportski, nautički, ekoturizam, seoski, lovni, ribolovni, robinzonski
 - zasnovan na **društvenim resursima**
 - kongresni, kulturni, gastro turizam, turizam događanja, vjerski, turizam na umjetno stvorenim atrakcijama, casino turizam i dr.

Atomski turizam

Turizam Gospodara prstenova

Turizam morskih pasa

Halal turizam

PETER PARKS/AFP/GETTY IMAGES

Halal Tourism

*Holidays in accordance with Islamic beliefs
and practices. Travel with confidence*

[Read more](#)

Dubai
from €45 per adult

A young boy in a red baseball cap and dark shirt stands in front of a large, rusted tank with a white star on its side. The tank is surrounded by green grass and trees.

Svemirski turizam

Turizam i vrste turizma

(plan ploče)

-
- **turizam** obuhvaća **sve aktivnosti** osoba na **putovanju i prilikom boravka** u mjestu izvan njihova prebivališta u razdoblju **ne duljem od 1 god**, a u **svrhu odmora**
 - **vrste turizma:**
 - **domaći** – domaći turisti putuju unutar svoje zemlje (npr. hrvatski turisti unutar Hrvatske)
 - **receptivni** ili **ulazni** – strani turisti dolaze u neku zemlju (npr. njemački turisti u Hrvatskoj)
 - **emitivni** ili **izlazni** – domaći turisti odlaze izvan svoje zemlje (npr. hrvatski turisti u inozemstvu)

Vrste turizma

(plan ploče)

- **specifični oblici turizma:**

- turizam zasnovan na **prirodnim resursima**
(zdravstveni, sportski, ekoturizam, seoski...)
- turizam zasnovan na **društvenim resursima**
(kongresni, gastro turizam, vjerski turizam...)

Ponovimo

- Koja je razlika između turista i izletnika?
- Tko je turist?
- Koga ne smatramo turistom?
- Koja su obilježja turističkog putovanja?
- Što je turizam?
- Koje su 2 komponente turizma?
- Koji vrste turizma poznajemo?
- Koje su 2 skupine specifičnih oblika turizma?

Turističko mjesto i turistička destinacija

Osnove turizma

Turističko mjesto i destinacija

- **turistička mjesta** se počinju razvijati kada se **prometno povežu** i kada se **razviju kapaciteti** nužni za prihvata turista
- turistička mjesta se razlikuju po:
 - razvijenosti atrakcija
 - prometnoj dostupnosti
 - vrsti prihvatnih kapaciteta
- **turistička mjesta** su ona mjesta koja turisti i izletnici posjećuju u većem broju i **koja svojom opremljenošću omogućuju njihov prihvata i boravak**

Turističko mjesto i destinacija

- **turistička destinacija** – prostorna jedinica (zemljopisno područje) **šira od turističkog mjesta**
 - *npr. turističko mjesto Novalja kao turistička destinacija obuhvaća i Zrće, Staru Novalju, Lun...*
- **turističko mjesto je ishodište razvoja turističke destinacije**
- **turistička destinacija** je **zemljopisno područje** koje posjećuje određen broj turista i izletnika zbog njegovih atraktivnih obilježja, a koje svojom dostupnošću i opremljenošću **omogućuje prihvrat, boravak i različite aktivnosti turista**

Turistička destinacija

- **uvjeti** po kojima je neko područje turistička destinacija:
 - **privlačnost** – mora imati turističke atrakcije zanimljive turistima
 - **dostupnost** – prometno i informacijski
 - **odgovarajući smještajni kapaciteti** – za boravak turista
 - **izbor aktivnosti** – sport, kultura, zabava...
 - **ostali sadržaji** – restorani, kina, izložbe, trgovine, banke, bolnice...

Destinacijski menadžment

- **destinacijski menadžment** uključuje aktivnosti koje pridonose unaprjeđenju i razvoju turizma usklađenjem interesa **svih subjekata koji sudjeluju u turizmu**
- treba voditi brigu o svim aktivnostima u turističkoj destinaciji koje mogu naštetiti ili poboljšati kvalitetu turističke ponude
 - *npr. izgradnja kamenoloma ili nezbrinuto odlaganje otpada u blizini turističkog mjesta može negativno utjecati na razvoj turističke destinacije*
- u destinacijski menadžment trebaju biti uključeni svi – poduzetnici u ugostiteljstvu, javne službe, predstavnici lokalne uprave, razne udruge i sami građani

Turističko mjesto i destinacija *(plan ploče)*

- turistička mjesta se počinju razvijati kada se **prometno povežu** i kada se **razviju kapaciteti nužni za prihvata turista**
- turistička mjesta su ona mjesta koja turisti i izletnici **posjećuju u većem broju** i **koja svojom opremljenošću omogućuju njihov prihvata i boravak**
- turistička destinacija – područje **šire od turističkog mjesta** i koje svojom dostupnošću i opremljenošću **omogućuje prihvata, boravak i različite aktivnosti turista**
 - *npr. turističko mjesto Novalja kao turistička destinacija obuhvaća i Zrće, Staru Novalju, Lun...*
- **uvjeti** po kojima je neko područje turistička destinacija:
 - **privlačnost** – *zanimljive turističke atrakcije*
 - **dostupnost** – *prometna i informacijska*
 - **odgovarajući smještajni kapaciteti**
 - **izbor aktivnosti** – *sport, kultura, zabava...*
 - **ostali sadržaji** – *restorani, kina, izložbe, trgovine, banke, bolnice...*

Ponovimo

- Kad se neko mjesto počinje turistički razvijati?
- Što je turističko mjesto?
- Što je turistička destinacija?
- Koji su uvjet po kojima je neko mjesto turistička destinacija? (5 uvjeta)

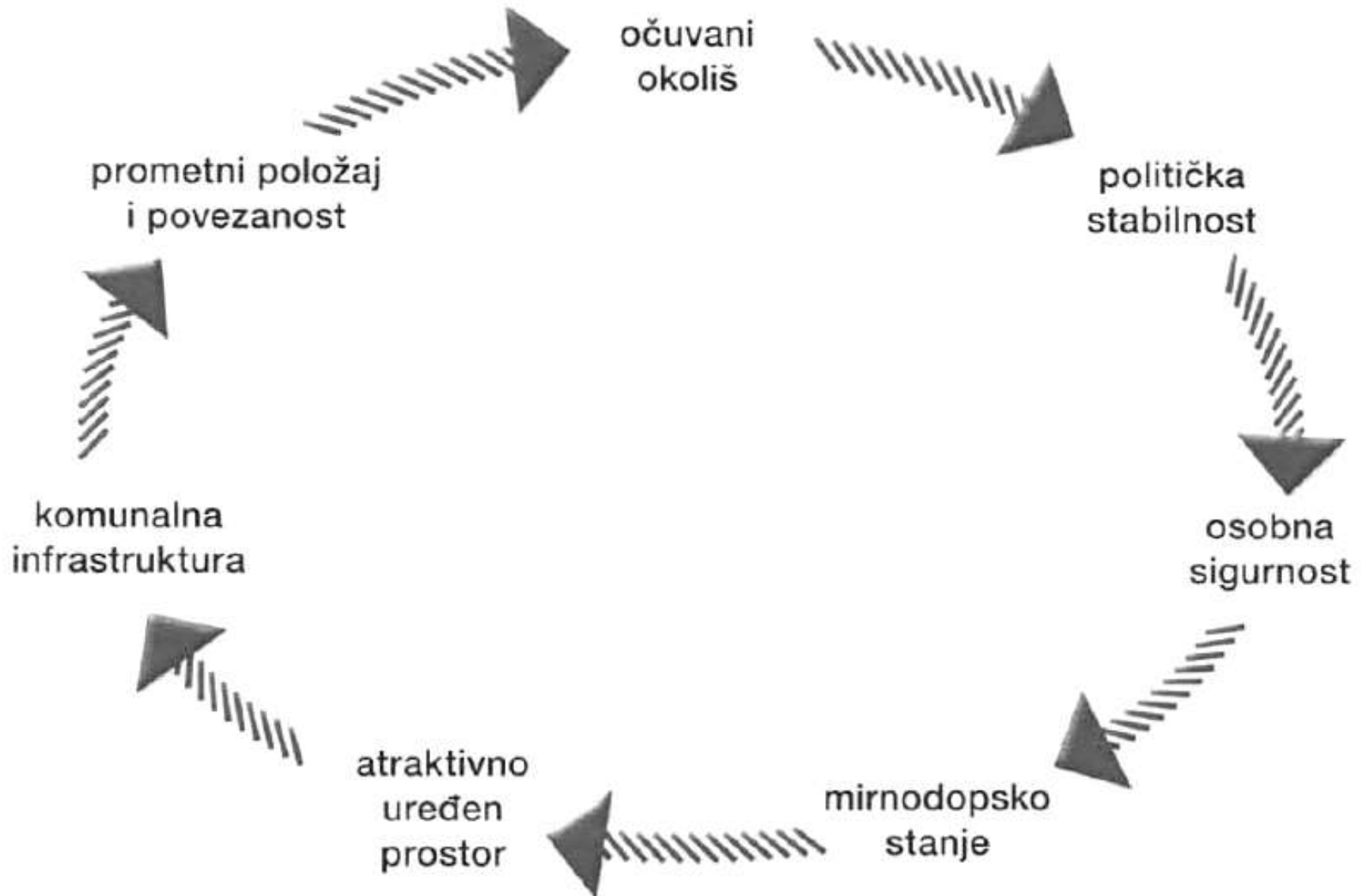
Turistički resursi i aktivnosti

- **turistički resursi** su sve ulazne vrijednosti koje **utječu na povećanje posjećenosti** nekog prostora i time **pridonose njegovu turističkom razvoju**
- u **ostale turističke resurse** ubrajaju se ugostiteljski objekti, agencije, zaposlenici, turističke zone i oblici turističke organiziranosti, sustav informiranja turista, educiranost stanovništva, atraktivnosti susjednog područja
- **ostali faktori** koji nisu turistički resursi ali mogu utjecati na turizam – očuvani okoliš, prometni položaj i povezanost, komunalna infrastruktura, uređenost prostora i dr.

Turistički resursi i aktivnosti

- **turistički resursi** su osnova razvoja **turističkih atrakcija**
- **turističke atrakcije** su razlog dolaska turista u turističku destinaciju
- važnost turističke atrakcije **ovisi o percepciji turista**
 - *npr. Zrće je za neke mlađe goste atrakcija, dok za starije nije*
- neka **kulturna ili prirodna dobra** kojima domaće stanovništvo ne pridaje veliku pozornost mogu biti iznimno privlačna za turiste
- turistički resursi se mogu različito vrednovati

Preduvjeti razvoja turizma (udžbenik str. 22)

Turistički aktivnosti i rekreacija

- aktivnosti kojima se bave turisti u turističkoj destinaciji vezane su uz turističke atrakcije
- najčešće su to aktivnosti koje turistima nisu dostupne u mjestu stalnog boravka (*npr. kupanje u moru*), a ako su im i dostupne, onda su u turističkoj destinaciji atraktivnije, dostupnije, zanimljivije, jeftinije, odvijaju se u drugačijem okruženju i pružaju dodatno zadovoljstvo (*npr. diskoteka na Zrću za razliku od diskoteke u mjestu stalnog boravka turista*)
- **turističke aktivnosti najčešći su razlog dolaska u neku turističku destinaciju**, stoga je važno koje su turističke aktivnosti na raspolaganju turistima
- neke od turističkih aktivnosti: plivanje/kupanje, planinarenje, šetnja u prirodi, odmaranje, samostalan izlet, ples/diskoteka, vožnja turističkim brodom, ronjenje, posjeti muzejima i izložbama...
- većina turističkih aktivnosti vezana je za provođenje slobodnog vremena i **dokolicu**
- **dokolica** – skup aktivnosti kojima se čovjek opušta po svojoj slobodnoj volji, oslobođen profesionalnih, obiteljskih i društvenih obveza